

Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació (Text refós per LesLleis.com)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Títol I. Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei
 - Article 1. *Objecte*
 - Article 2. *Àmbit subjectiu d'aplicació*
 - Article 3. *Àmbit objectiu d'aplicació*
- Títol II. Dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació
 - Capítol primer. Significació i abast del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació
 - Article 4. *Significació del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 15 de febrer del 2019 ha aprovat la següent:

Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació

Exposició de motius

El Principat d'Andorra ha ratificat nombrosos tractats internacionals que consagren el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació com a dret humà bàsic, i com a fonament de la democràcia i la justícia social. Cal destacar, en particular, en l'àmbit de les Nacions Unides, la Declaració universal de drets humans i el Pacte internacional de drets civils i polítics i, en l'àmbit del Consell d'Europa, la Convenció europea per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals i la Carta social europea revisada. A més, el nostre país ha ratificat altres normes internacionals específiques en matèria d'igualtat de tracte i de no-discriminació, com ara, en l'àmbit de les Nacions Unides, el Conveni sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació envers les dones, la Convenció sobre els drets de l'infant, el Conveni sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació racial, el Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat i el Conveni relatiu a la lluita contra la discriminació en l'àmbit de l'ensenyament, i en l'àmbit del Consell d'Europa, el Conveni sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica i el Conveni sobre la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexuals.

La Constitució situa igualment el respecte i la promoció de la igualtat de tracte i la no-discriminació com a principi inspirador de l'acció de l'Estat (article 1, apartat 2) i com a dret individual (article 6, apartat 1). Així mateix, la norma suprema, partint de la configuració del Principat d'Andorra com a estat de dret, democràtic i social, estableix l'obligació dels poders públics de crear les condicions perquè la igualtat i la llibertat dels individus siguin reals i efectives (article 6, apartat 2).

El Principat d'Andorra ha fet grans avenços en matèria d'igualtat de tracte i no-discriminació, atès que ha reconegut i regulat legalment bona part dels drets derivats del principi d'igualtat de tracte i no-discriminació en relació amb les dones i els col·lectius especialment vulnerables, com ara les persones joves i adolescents, la gent gran, les persones amb discapacitat i les persones de la comunitat LGTBI.

L'exponent màxim d'aquesta voluntat política de dotar d'efectivitat el principi d'igualtat de tracte i de no-discriminació és el Llibre blanc de la igualtat, impulsat en els darrers anys pel Consell General amb el suport i la col·laboració del Govern i l'Institut d'Estudis Andorrans. La finalitat del Llibre blanc ha estat de recopilar i analitzar tota la informació sobre la situació real en matèria d'igualtat existent a Andorra per poder identificar unes prioritats que permetin promoure una cultura d'igualtat al país. Precisament, una de les prioritats del Llibre blanc de la igualtat és la promulgació d'una llei per a la igualtat de tracte i la no-discriminació, que presenta tres finalitats bàsiques.

El primer objectiu de la Llei és erigir-se en la norma marc sobre la igualtat i la no-discriminació a Andorra tot desenvolupant el principi d'igualtat de tracte i de no-discriminació de forma general, integral i transversal, a partir de l'establiment de les definicions bàsiques sobre la igualtat i la no-discriminació que han d'imperar en tots els sectors de la vida social, així com precisant la significació i l'abast del dret esmentat.

La segona finalitat de la Llei és reforçar la tutela efectiva del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació mitjançant l'establiment de garanties judicials, administratives i institucionals precises, que ofereixin una protecció i una reparació adequades a les persones víctimes de discriminació. Malgrat que el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació no ha estat consagrat a la Constitució com a dret fonamental, es tracta tanmateix d'un dret individual mereixedor per si mateix de tutela judicial en els supòsits en què la seva vulneració no està vinculada a algun dret fonamental. Pel que fa a la tutela institucional del dret, s'articula de forma principal i especialitzada a través de la figura del Raonador del Ciutadà, atès que compleix els requisits d'independència i objectivitat necessaris, i el seu funcionament, pròxim i àgil, afavoreix l'accés de les persones que pateixen o han patit una situació de discriminació, en particular de les dones i les persones que pertanyen a col·lectius en una situació de més vulnerabilitat, i de les organitzacions que les representen.

En tercer lloc, aquesta Llei pretén promoure efectivament la igualtat de tracte i la no-discriminació mitjançant el desplegament per part de les administracions públiques de les mesures i accions principals i prioritàries que es contenen en les conclusions del Llibre blanc de la

igualtat elaborat recentment.

En definitiva, es tracta fonamentalment d'una llei de garanties, de caràcter general i integral, perquè abasta tot tipus de discriminació i es projecta en tots els àmbits de la vida social, sense perjudici de les regulacions sectorials més específiques existents o que es puguin promoure en l'esdevenidor i respecte de les quals aquesta Llei ha de tenir caràcter supletori. En particular, serà oportú desenvolupar a partir d'aquesta Llei una regulació específica en matèria d'igualtat de tracte i no-discriminació entre dones i homes, en línia amb els ordenaments jurídics més avançats en polítiques de lluita contra la discriminació.

Aquesta Llei es divideix en quaranta cinc articles, estructurats en quatre títols. En concret, el títol I fa referència a l'objecte i els àmbits subjectiu i objectiu d'aplicació de la Llei.

El títol II, que es desglossa en dos capítols, regula d'una banda la significació i l'abast del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació, i estableix d'altra banda les definicions bàsiques vinculades a aquest dret, com ara la discriminació directa i indirecta, la discriminació per associació i la discriminació per error, la discriminació múltiple, la violència de gènere, el principi d'igualtat retributiva per raó de sexe o la discapacitat i els ajustos raonables.

El títol III incideix en la garantia i la promoció del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació. Concretament, el capítol primer estableix les garanties bàsiques d'aquest dret, tant pel que fa a la prevenció, la detecció i el cessament de la discriminació com pel que fa a les conseqüències dels actes discriminatoris, a la garantia d'indemnitat i les mesures d'acció positiva. El capítol segon preveu les disposicions oportunes relatives a la tutela judicial, entre les quals cal destacar la regulació de la inversió de la càrrega de la prova. El capítol tercer incideix en la tutela administrativa i institucional. Finalment, el capítol quart, relatiu a la promoció de la igualtat de tracte i la no-discriminació, crea o encomana que es portin a terme diferents òrgans, programes o serveis a l'efecte d'acomplir aquesta promoció: és el cas de l'Observatori de la Igualtat, del Pla integral per a la igualtat i la no-discriminació, del Programa pel foment de l'ocupabilitat, del Programa d'inclusió social de les persones nouvingudes, del Programa per a la igualtat efectiva de les dones i els homes, de les campanyes i els programes de sensibilització, de les clàusules socials en la contractació pública i de la Plataforma d'Entitats Socials.

El títol IV està dedicat al règim sancionador en cas d'incompliment de les obligacions que s'estableixen a l'empara del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació. Així, s'hi regulen, entre altres qüestions, les infraccions i sancions corresponents, la concurrència d'actuacions amb la jurisdicció penal, els criteris de graduació de les sancions, la prescripció, l'extinció de la responsabilitat i el procediment sancionador.

La Llei es clou amb una Disposició addicional i tres disposicions transitòries que fan referència a l'actualització de les multes, les normes aplicables, l'Observatori de la Igualtat i la Plataforma d'Entitats Socials, respectivament, i vuit disposicions finals. Les dos primeres disposicions finals modifiquen la Llei de relacions laborals i la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, a fi d'incorporar-hi les noves garanties processals del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació en l'àmbit laboral i administratiu, tal com ja s'ha fet recentment, també, amb la Llei del Codi de procediment civil pel que fa als processos civils. La disposició final tercera modifica la Llei de contractació pública per fer-hi constar la possible inclusió de clàusules socials als contractes del sector públic, i la disposició final quarta modifica la Llei per l'eradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica per incorporar-hi la definició de violència de gènere que es conté en el Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers les dones i la violència domèstica. La disposició final cinquena modifica la Llei de la funció pública per incloure-hi com a dret bàsic del personal al servei de les administracions públiques la igualtat de tracte i la no-discriminació per raó de sexe en matèria retributiva. Les tres altres disposicions finals encomanen el desplegament reglamentari oportú i la consolidació dels textos legislatius que es modifiquen en virtut d'aquesta Llei, i en determinen finalment l'entrada en vigor.

Títol I. Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei

Article 1. *Objecte*

Aquesta Llei té per objecte garantir el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació, en desenvolupament de l'article 1, apartat 2, i de l'article 6 de la Constitució. A aquest efecte, la Llei estableix els principis d'actuació dels poders públics i les mesures adreçades a intervenir, reeducar, prevenir, eliminar i corregir tota forma de discriminació en els sectors públic i privat.

Article 2. *Àmbit subjectiu d'aplicació*

1. Les obligacions que estableix aquesta Llei són aplicables a les administracions públiques i als organismes i les entitats que hi són adscrits o vinculats o que en són dependents.

2. Aquesta Llei és aplicable igualment a les persones físiques o jurídiques de caràcter privat que resideixin, estiguin o actuïn en l'àmbit territorial d'Andorra, qualsevol que sigui la seva nacionalitat, domicili o residència, en els termes i amb l'abast que s'hi preveuen.

3. Aquesta Llei s'adreça especialment a les dones, que pateixen històricament una situació de desigualtat estructural respecte dels homes, derivada d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones, i a les persones integrants de col·lectius en una situació de més vulnerabilitat. Tenen la consideració de persones en una situació de més vulnerabilitat, entre d'altres, les que integren els col·lectius següents:

- a) Infants, adolescents i joves.
- b) Gent gran.
- c) Persones amb discapacitat.
- d) Persones nouvingudes.
- e) Persones lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals, intersexuals i altres (d'ara endavant, "LGTBI i altres").

Article 3. Àmbit objectiu d'aplicació

Aquesta Llei s'aplica a tots els àmbits de la vida econòmica, social, cultural i política, i especialment en les esferes següents:

- a) L'accés a la Funció Pública i l'ocupació en el sector privat.
- b) La negociació col·lectiva.
- c) El treball per compte propi.
- d) Les organitzacions polítiques, sindicals, empresarials, professionals i d'interès social o econòmic.
- e) La participació cívica i social.
- f) L'educació.
- g) L'atenció sanitària.
- h) Els serveis socials i sociosanitaris.
- i) L'accés a la justícia.
- j) L'habitatge.
- k) Els establiments i els espais oberts al públic.
- l) L'oferta pública de béns i serveis.
- m) Els mitjans de comunicació social, la publicitat i la societat de la informació.
- n) La cultura.

Títol II. Dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació

Capítol primer. Significació i abast del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació

Article 4. Significació del dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació

1. Es reconeix el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació.
2. Ningú no pot ser discriminat per raó d'ascendència o naixement, nacionalitat o manca de nacionalitat, origen nacional, racial o ètnic, color, sexe o gènere femení, religió, convicció o opinió filosòfica, política o sindical, llengua, edat, discapacitat, orientació sexual, identitat o expressió de gènere, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
3. Queda prohibida tota disposició, conducta, acte o pràctica que atempti, per acció o per omissió, contra el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació.
4. No es considera discriminatòria una diferència de tracte basada en alguna de les causes previstes en aquesta Llei quan es pugui justificar objectivament per una finalitat legítima i constitueixi un mitjà idoni, necessari i proporcionat per assolir aquesta finalitat.

Mostra redacció anterior, vigent del 21/03/2019 al 20/04/2022

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.

